

การมองโลกในแง่ดี คือเรื่องน่าขัน?

ความหมายของงานศิลปะจากมุมมองของนที อดุฤทธิ์

ส่วนหนึ่งของผลงานชุด Optimism is Ridiculous-The Altarpieces Part of Optimism is Ridiculous-The Altarpieces series

หากถามว่า ‘ศิลปะ’ คืออะไร? เชื่อว่าคำตอบที่ได้คงจะแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล บางคนมองศิลปะเป็นส่วนหนึ่งของสุนทรียะที่เพิ่มแง่มุมให้กับชีวิต ในขณะที่บางคนอาจจะมองศิลปะในฐานะอีกหนึ่งสารที่สื่อความหมาย แต่สำหรับนที อดุฤทธิ์ นั้น ศิลปะเป็นเหมือนชุดสมมติฐานที่สร้างขึ้นมาเพื่อตอบคำถามที่เกิดขึ้นในบริบทของเวลาช่วงใดช่วงหนึ่ง “บางอย่างที่ผมคิดในอดีตก็อาจจะผิดและใช้ไม่ได้ในวันนี้แล้วก็ได้ ดังนั้นผมจึงกลับไปทำงานในแบบเก่าๆ ไม่ได้ ขนาดผลงานชุด Altarpieces ที่ผมทำเสร็จไปในปี 2016 ผมก็กลับไปทำอีกไม่ได้ คือการทำได้ ก็การทำได้ดี มันคนละเรื่องนะ ถามว่าสมมุติว่าบังคับให้ผมทำจริง ๆ ผมก็ทำได้ แต่ผมไม่อยากจะทำได้ไม่ดี มันอาจจะได้งานที่มีความละม้ายคล้ายคลึงกันแต่ไม่ใช่การต่อยอดงานในระดับที่มันพัฒนา นั่นคือเหตุผลว่าทำไมงานชุดหนึ่งๆ จึงมีจำนวนเท่านั้น เพราะว่ามันไปต่อไม่ได้แล้ว มันจบแล้ว ผมต้องการไปหาสิ่งอื่นแล้ว” นทีกล่าว และนั่นอาจจะเป็นเหตุผลที่ว่าทำไมผลงานของเขาจึงเป็นที่ต้องการของบรรดานักสะสมจากทั่วโลก

นที อดุฤทธิ์ คือศิลปินร่วมสมัยที่มีผลงานจัดแสดงในหอศิลป์และพิพิธภัณฑ์ชั้นนำทั่วโลก ผลงานของเขามักจะผสมผสานกลิ่นอายของศิลปะคลาสสิกของยุโรปยุคโบราณเข้ากับสื่อสมัยใหม่ นอกจากจะนำเสนอทักษะและชั้นเชิงทางจิตรกรรมแล้ว งานของเขามักจะซ่อนอุปมาและนัยยะต่างๆ ไว้อย่างแนบเนียน และผลงานชุดล่าสุดก็เช่นกัน ‘Optimism is Ridiculous - The Altarpieces’ เป็นการพูดถึงอิทธิพลและภาพรวมของการล่าอาณานิคมในยุคใหม่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งผมคิดว่าทุกวันนี้ก็ไม่ได้แตกต่างจากเมื่อสมัยร้อยปีที่แล้ว เพียงแค่รูปแบบและวิธีการมันเปลี่ยนไป และบางทีการที่เรามองว่าทุกอย่างมันเจริญก็อาจจะไม่ได้เป็นแบบนั้นก็ได้ กลไกตามธรรมชาติของมนุษย์ยกให้การมองโลกในแง่ดีเป็นเรื่องดี และการมองในทางตรงข้ามเป็นอะไรที่ไม่สร้างสรรค์ แต่จริงๆ แล้วผลงานสร้างสรรค์ในโลกนี้จำนวนมหาศาลเกิดจากความคิดในแง่ร้ายนะครับ เพราะฉะนั้นการมองโลกในแง่ดีจึงอาจเป็นเรื่องน่าขัน ถ้าคุณมองมันแบบเดียว”

แม้ผลงานชุดนี้จะอยู่ในรูปแบบของจิตรกรรมแทนบูชาในคริสต์ศาสนา แต่นทีกล่าวว่าสำหรับเขาแล้ว ภาพจิตรกรรมก็คือภาษาภาพที่เป็นสากล “ไม่ใช่ว่าพอเป็นรูปไม้กางเขนแล้วต้องเป็นคนนับถือคริสต์จะเข้าใจ ผมว่าพอเป็นภาษาภาพ เราจะเข้าใจว่ามันข้ามขอบเขตของความหมายเชิงปกติไปแล้ว เหมือนเวลาเราดูหนังสักเรื่องที่เราไม่รู้ภาษาที่เขาพูดแต่เราเข้าใจได้จากท่าทาง ไม่ว่าจะภาษาตะวันตกหรือตะวันออกทั้งหมดก็ถูกคิดค้นขึ้นจากมนุษย์เหมือนกัน เป็นภาษามนุษย์ ภาษาภาพก็เช่นกันครับ”

PHOTOS: EKAPHOP DUANGKHAM. COURTESY OF THE ARTIST

When you ask ‘what is art?’, there are sure to be many answers. Some people believe it’s an aesthetic that adds value to life, others may think it’s way to find meaning. For Natee Utarit, art is created to answer questions that arise in the context of time. “Some of the things I thought in the past are now unusable. For instance, my work in 2016 *Altarpieces* is something I will never do again. If you force me to do it, I may be able to create something similar, but not at the same level in which that piece developed. That’s why when one artwork is done, it is really done. We can’t go back. I want to move on and find something else,” says Natee. This may be one of the reasons why his work is sought by collectors from all over the world.

Natee Utarit is a contemporary artist who has exhibited at galleries and museums all over the world. His style is a blend of classic European art and modern media, often containing metaphors and implications. His latest work follows this same theme. “*Optimism is Ridiculous - The Altarpieces* takes into account the influence of modern colonisation in Southeast Asia. I think today is the same as it was a hundred years ago, but the techniques are different. Human nature makes us prioritise positivity and think negativity is unproductive. However, I believe many important ideas came from negative thinking. Therefore, optimism is ridiculous if you only see things from only one perspective.”

Although this work comes in the form of Christian altarpieces, Natee says for him this is a universal visual language, “You don’t need to be Christian to understand this. Like seeing a foreign film, we are able to still get the meaning by simply watching. It doesn’t matter if it’s an eastern or western film, we use human understanding to decipher it. The language of art is the same.”